

Europos Parlamentas reikalauja, kad ES ir jos valstybės pasiūlytų konkrečių priemonių, kaip puoselėti moterų teises ir sumažinti lyčių nelygybę Europos Sąjungoje.

Priimtoje rezoliucijoje (500 narių už, 105 prieš, o 87 susilaikius), EP nariai dar kartą pabrėžė, jog siekiant užtikrinti moterų ir vyrų lygybę, moterų ekonominę nepriklausomybę ir sėkmingą karjerą, būtina, kad joms būtų mokamas toks pat darbo užmokestis ir taikomas toks pats požiūris kaip ir vyrų atžvilgiu.

Europarlamentarai yra susirūpinę dėl ES tebeegzistuojančio vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo (14,1 proc.) ir pensijų skirtumo (29,5 proc.), taip pat dėl to, kad dažnai moterų darbas turi mažai garantijų. Jie ragina ES valstybes imtis praktinių priemonių siekiant užtikrinti, kad moterys turėtų lygias galimybes patekti į darbo rinką ir įsidarbinti bei kad joms būtų užtikrinamas vienodas darbo užmokestis ir darbuotojų teisės. Tuo tikslu įmonės, pavyzdžiui, turėtų būti baudžiamos, jeigu jos nesilaiko darbo teisės aktų. EP nariai taip pat palankiai vertina [Komisijos pasiūlymą dėl privalomų darbo užmokesčio skaidrumo užtikrinimo priemonių](#), tačiau pabrėžia, kad norint panaikinti giliai įsišaknijusią lyčių nelygybę vien to nepakanka.

Siekdami, kad visi asmenys nepriklausomai nuo lyties turėtų teisę dirbti ir užtikrinti savo profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, europarlamentarai ragina ES ir jos valstybes pagerinti motinystės ir tėvystės atostogų sąlygas, nustatant jų vienodą trukmę ir išmokas. Jie reikalauja lanksčių darbo sąlygų po motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros atostogų bei didesnių investicijų į kokybiškas vaiko priežiūros paslaugas.

Kadangi dėl pandemijos ir su ja susijusių izoliavimo priemonių padaugėjo smurto prieš moteris atvejų, EP nariai ragina ES valstybes imtis visų reikalingų priemonių užtikrinti, kad policija smurtautojus surastų ir nubaustų. Anot EP narių, siekiant įveikti smurtą dėl lyties, Bulgarija, Čekija, Latvija, Lietuva, Slovakija ir Vengrija turėtų ratifikuoti [Stambulo konvenciją](#).

EP pabrėžia, kad galimybė naudotis paslaugomis, susijusiomis su lytine ir reprodukcinė sveikata, yra pagrindinė teisė, kurios negalima nei sumenkinti, nei atimti, o lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių pažeidimai, įskaitant atsisakymą teikti saugias ir teisėtas nėštumo nutraukimo paslaugas, yra viena iš smurto prieš moteris ir mergaites formų. EP nariai ragina Komisiją ir ES valstybes labiau remti žmogaus teisių gynėjus, sveikatos priežiūros paslaugų teikėjus, kurie siekia geriau užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises, bei šioje srityje dirbančias pilietinės visuomenės organizacijas.

EP pranešėja [Sandra Pereira](#) (Kairieji, Portugalija) kalbėjo: „Mums reikia pakeisti politiką, kad sustiprintume ir įgyvendintume moterų teises. Norėdami kovoti su nelygybe, turime didinti darbo užmokestį, ginti ir skatinti aukštos kokybės universalias viešąsias paslaugas, pavyzdžiui, prieigą prie sveikatos priežiūros ir švietimo, taip pat galimybę gauti būstą ar naudotis teisingumo sistema. Kova su visų formų smurtu prieš moteris turi tapti prioritetu. Tai vienintelis būdas pasiekti moterų ir vyrų lygybę.“

Europos liaudies partijos vardu kalbėjusi [Aušra Maldeikienė](#) teigė: „Kalbant apie tai, kokių būdu galime įtvirtinti vyrų ir moterų lygybę, akcentuojamas didesnis moterų įgalinimas darbo rinkoje ir galios struktūrose, laisvalaikio ir darbo balansavimas, viešųjų priežiūros paslaugų plėtra. Tai, be abejo, labai svarbu. Vis dėlto manau, kad atėjo laikas keisti lyčių lygybės siekio akcentus. Vietoje to, kad nuolat būtų pabrėžiamas moterų įgalinimas, pradėkime akcentuoti vyrų įgalinimą šeimos gyvenime.“

Kaip rodo [Europos lyčių lygybės instituto Lyčių lygybės indeksas](#), su esama pažanga ES visišką lyčių lygybę pasiektų ne greičiau kaip per 60 metų. ES lyčių lygybės indekso balas nuo 2010 m. padidėjo tik 4,9 punkto. 2021 m. šio balo vidurkis valstybėse narėse siekė 68 iš 100, tačiau daugiau kaip trečdalis valstybių narių balas nesiekė 60 punktų, o Lietuvoje jis siekia 58,4.

